

ยุทธศาสตร์การพัฒนาคำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย

STRATEGIES OF BORDER PATROL POLICE DEVELOPMENT
FOR THAI BORDER LINE SECURITY

ดุษิต น้อยชื่น อิมรอน มะลูเล็ม จรัญ มะลูเล็ม และสุพจน์ ทรายแก้ว
Dusit Noichuen, Imron Maluleem, Jharan Maluleem, and Supot Saikaew

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยภายในที่มีผลกระทบต่อ การพัฒนาคำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย (2) เพื่อศึกษาปัจจัย ภายนอกที่มีผลกระทบต่อ การพัฒนาคำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนว ชายแดนไทย และ(3) เพื่อนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาคำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความ มั่นคงตามแนวชายแดนไทย โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ รวบรวมข้อมูลทฤษฎีจากเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 28 คน ที่เลือกแบบเจาะจง จากผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงคือ ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน รองผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ผู้บังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2 รวมถึง ข้าราชการตำรวจสังกัดกองบังคับการตระเวนชายแดนภาค 2 นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์และรัฐศาสตร์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง และ ดำเนินการสนทนากลุ่มจำนวน 12 คน ที่เลือกมาจากผู้บังคับบัญชาระดับนโยบายและ ผู้ปฏิบัติการในพื้นที่ ในสังกัดกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2 ทำการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า (1) ปัจจัยภายในที่มีผลกระทบต่อ การพัฒนาคำรวจตระเวน ชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย ประกอบด้วย การจัดโครงสร้างที่เหมาะสม ภารกิจที่ถูกต้อง การสร้างศักยภาพที่เข้มแข็ง และการสร้างขวัญและแรงจูงใจของตำรวจ ตระเวนชายแดน (2) ปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อ การพัฒนาคำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย ประกอบด้วย การจัดหาหน่วยให้เหมาะสมกับสภาพ เศรษฐกิจ สภาพสังคมและสภาพการเมืองของประเทศ และพัฒนานโยบายที่เกี่ยวข้องกับ

ตำรวจตระเวนชายแดนให้มีประสิทธิภาพรวมทั้งการสร้างสภาพความมั่นคงตามแนวชายแดนให้ยั่งยืน

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทยมี 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

3.1 ด้านการปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อให้ทันต่อสภาพการณ์ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในปัจจุบัน และมีความชัดเจนในการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงตามแนวชายแดนประกอบด้วย การปรับเพิ่มกองบังคับการปฏิบัติการ ให้ปฏิบัติงานได้อย่างเชี่ยวชาญในการดูแลพื้นที่เฉพาะด้านทั้งด้านลาว กัมพูชา พม่า และมาเลเซีย จากเดิมที่มี 4 กองบังคับการภาค เป็น 6 กองบังคับการ ปรับเพิ่มกองบังคับการอำนวยการ จากเดิม 4 กองบังคับการ เป็น 8 กองบังคับการปฏิบัติการกิจเฉพาะ และจัดตั้งหน่วยตำรวจตระเวนชายแดนทั้งชายแดนทางบกและชายแดนทางทะเล จากเดิม 16 กองกำกับการ เป็นหน่วยตำรวจตระเวนชายแดนทางบก 31 หน่วย หน่วยตำรวจตระเวนชายแดนทางน้ำ 23 หน่วย และเสริมสร้างศักยภาพกำลังพล ด้วยการเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่กำลังพล

3.2 ด้านบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ของตำรวจตระเวนชายแดนโดยปกป้อง เติบโต สนับสนุนพระมหากษัตริย์ ป้องกันปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ชายแดน รักษาความสงบเรียบร้อยตามแนวชายแดน สนับสนุนการปฏิบัติงานหลักให้กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพิ่มประสิทธิภาพการข่าว และช่วยเหลือประชาชน

3.3 ด้านบทบาทตำรวจตระเวนชายแดนกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยจัดและส่งเสริมการศึกษาหลากหลายรูปแบบ จัดและส่งเสริมการศึกษาเพื่อสร้างทักษะอาชีพ และพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้มีประสิทธิภาพ และการสร้างความร่วมมือการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน

3.4 ด้านการสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน ควรพัฒนาระบบเฝ้าตรวจชายแดนให้มีประสิทธิภาพ หาแนวร่วมภาคประชาชน ประสานความร่วมมือในระดับต่างๆ ปรับระบบการปฏิบัติงาน เพิ่มและพัฒนาอุปกรณ์ เครื่องมือในหน่วย ปรับรูปแบบการลาดตระเวน เสริมสร้างความสัมพันธ์กับประชาชน ชุมชนและกองกำลังประเทศเพื่อนบ้านในการร่วมกันสกัดกั้นและปราบปรามอาชญากรรม การสร้างเครือข่ายชายแดน และการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการเป็นเครื่องมือในการบริหารงาน สั่งการแก้ปัญหา ดูแลสถานการณ์ตลอด 24 ชั่วโมง

ABSTRACT

The objectives of this research were (1) to study the internal factors affecting border patrol police development for Thai border line security, (2) to study external factors affecting border patrol police development for Thai border line security and (3) to propose the strategy of border patrol police development for Thai border line security. This study was qualitative research which was conducted by collecting secondary data from documents concerned and collecting primary data from interviewing 28 key informants who were selected purposively from the high ranking police officers comprising commanding general of border patrol police, deputy commanding general of border patrol police, director of border patrol police region 2, experts in political science and public administrations. The data were collected by using semi-structured interviewed questionnaires and supported by organizing a group discussion composed of 12 participants who were selected purposively from the commanders in policy level and operating officers in the area of responsibility of border patrol police region 2. The data were analyzed by using content analysis.

The research findings were as follows:

1. The internal factors affecting border patrol police development for Thai border line security consisted of the appropriate structure, the right mission assigning, the high potential enhancing and the promotion of morale and incentive for border patrol police personnel.

2. The external factors affecting border patrol police development composed of the unit organization in concurrence with economic, social and political, capabilities of the country and the effective policy development concerned with border patrol police included the sustainable border line stability establishment.

3. The strategy for border patrol police development for Thai border line security must cover the following 4 aspects.

3.1 The organization restoration to cope with economic, social and political environment for having celerity in security performance along the border line consisted of increasing more operational divisions with professional performance in specific regions of Laos, Cambodia and Malaysia by changing from 4 division to 6 division and increasing from 4 staff divisions to 8 task – force divisions and transform the former 16 region divisions to 31 land border patrol police units and 23 sea border patrol police units and enhancing performance by morale and working spirit promotion.

3.2 The roles and responsibilities of police patrol must be in protecting paying and respect to the monarchy, preventing and suppressing, the spread of drugs in the border areas, maintaining peace along the borders, supporting major operations to the National Police Office, and related agencies to increase information operation and helping people.

3.3 The role of educational management of border patrol police school should be in arranging and promoting a multi-model education to create career skill and develop the effective management of the school and in providing a close cooperation with various sectors.

3.4 The operation of security along the border should be as follows. There should be development of the monitoring system to seek people cooperation network, coordinate at various levels, and adjustment of the performance system, increasing and developing the equipment in the unit, strengthening the reconnaissance system and the relationship with the people, the community and cooperation with the neighboring countries to intercept and suppress the crime and buildup of the border network and establishment of operations center as a mechanism of the administration, ordering and solving the problems and monitoring 24 hours situation.

คำสำคัญ

ยุทธศาสตร์การพัฒนา ตำรวจตระเวนชายแดน ความมั่นคงชายแดน

ความสำคัญของปัญหา

ความมั่นคงของชาติ เป็นการดำรงอยู่ของประเทศชาติอย่างสงบสุขและปลอดภัย จากอันตรายทั้งปวงทั้งภายในและภายนอกประเทศ การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกประเทศในโลกไม่ว่าจะเป็นประเทศใดก็ตามก็ปรารถนาจะให้เกิดและดำรงอยู่ต่อไป ประเทศชาติที่มั่นคงประชาชนต้องมีความอยู่รอดปลอดภัย (survival) และประเทศมีความเจริญ ก้าวหน้า (growth) ตลอดจนสังคมมีความเป็นปึกแผ่นแน่นแฟ้น ชุมชนอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขและยั่งยืนในอนาคต หากพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องในทุกระดับที่เกิดขึ้นในโลกตามกระแสโลกาภิวัตน์ที่ส่งผลให้ความหมายของความมั่นคงของชาติได้ขยายขอบเขตจากความอยู่รอดปลอดภัย และความเจริญก้าวหน้าของประเทศเชื่อมโยงไปสู่มิติด้านอื่นๆ เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะมิติด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ซึ่งปัญหาความมั่นคงตามแนวชายแดนเป็นปัญหาที่มีความสำคัญและเป็นปัญหาละเอียดอ่อน มีความสลับซับซ้อนที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนและความมั่นคงของชาติ ประกอบด้วยปัญหาและภัยคุกคามรูปแบบเก่า โดยเฉพาะปัญหาการสู้รบตามแนวชายแดน ปัญหาความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดน ปัญหาการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง ปัญหาการค้าอาวุธสงครามและปัญหาการกำหนดสถานะบุคคล และส่วนที่เป็นปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะปัญหายาเสพติด ปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลกระทบต่อแนวเขตแดน ปัญหาความขัดแย้งในสังคม ปัญหาสาธารณสุขขนาดใหญ่ โรคระบาดตามแนวชายแดน และปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานด้านความมั่นคงต้องให้ความสำคัญกับการปรับทิศทางการพัฒนาและแก้ปัญหาในมิติดังกล่าวให้สอดคล้องและเกิดความสมดุลกับทิศทางการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติที่นำไปสู่การรักษาผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน (สุรชาติ บำรุงสุข, 2552)

ตำรวจตระเวนชายแดนเป็นหน่วยงานและกลไกหนึ่งของรัฐที่มีหน้าที่โดยตรงในการแก้ปัญหาชายแดนและเสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน ปกป้องคุ้มครองวิถีชีวิตของผู้คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชายแดนหรือชายขอบอำนาจรัฐ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ชายแดนสามารถดำรงชีพด้วยความมั่นคง ปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงและมีโอกาสพัฒนาศักยภาพของชุมชน บนรากฐานของการธำรงรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมเฉพาะของผู้คน

ที่อยู่ร่วมกันในพื้นที่ชายแดน ตำรวจตระเวนชายแดนนั้น ได้จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี คำสั่งที่ 436/2496 ลงวันที่ 6 พฤษภาคม 2496 โดยได้กล่าวไว้ว่า ตำรวจตระเวนชายแดน เป็นหน่วยหนึ่งที่ตั้งตรงต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีเป้าหมายหลักที่จะนำตำรวจ ดังกล่าวนี้ออกไปเป็นกองกำลังป้องกันความมั่นคงแห่งชาติ โดยกำหนดว่า ตำรวจดังกล่าวจะไป ปฏิบัติหน้าที่ที่อยู่ชิดกับชายแดนระหว่างประเทศ ซึ่งตามกฎหมายนั้นไม่สามารถที่จะนำ ทหารไปอยู่ในชายแดนได้ในรัศมี 25 กิโลเมตร แต่ตำรวจตระเวนชายแดนนั้นสามารถอยู่ ปฏิบัติหน้าที่ได้ ตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศ เพราะเป็นยุทธศาสตร์ที่รัฐบาลได้วางเป็น พื้นฐานที่สำคัญว่า ที่จริงแล้วตำรวจตระเวนชายแดนมีศักยภาพในการรบไม่แตกต่างจาก ทหาร ในขณะที่เดียวกันตำรวจตระเวนชายแดนจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายกำหนดคือ ทำหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม จึงได้กำหนดภารกิจพิเศษขึ้นคือ การพัฒนาช่วยเหลือประชาชน (บุญทัน ดอกไธสง, 2553)

จากปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ข้างต้น ตำรวจตระเวนชายแดนได้ตระหนักถึง ผลกระทบและปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน อันเกิดจาก สภาพพื้นที่และปัญหาผลกระทบจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาความมั่นคง ที่มีความซับซ้อนสูงขึ้น และส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติโดยรวม และได้เล็งเห็นถึง ความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งที่ตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่มีภารกิจหลักในการเฝ้าระวังและรักษาความสงบเรียบร้อยใน พื้นที่ชายแดนรอบประเทศไทยโดยตรง จะต้องมีการพัฒนาองค์กรเพิ่มศักยภาพในการ ปฏิบัติภารกิจ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย ความมั่นคงปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของ ประชาชนในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ที่มีปัญหาด้านความมั่นคง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา ยุทธศาสตร์การพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาหน่วยงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน การปฏิบัติภารกิจต่อไป

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

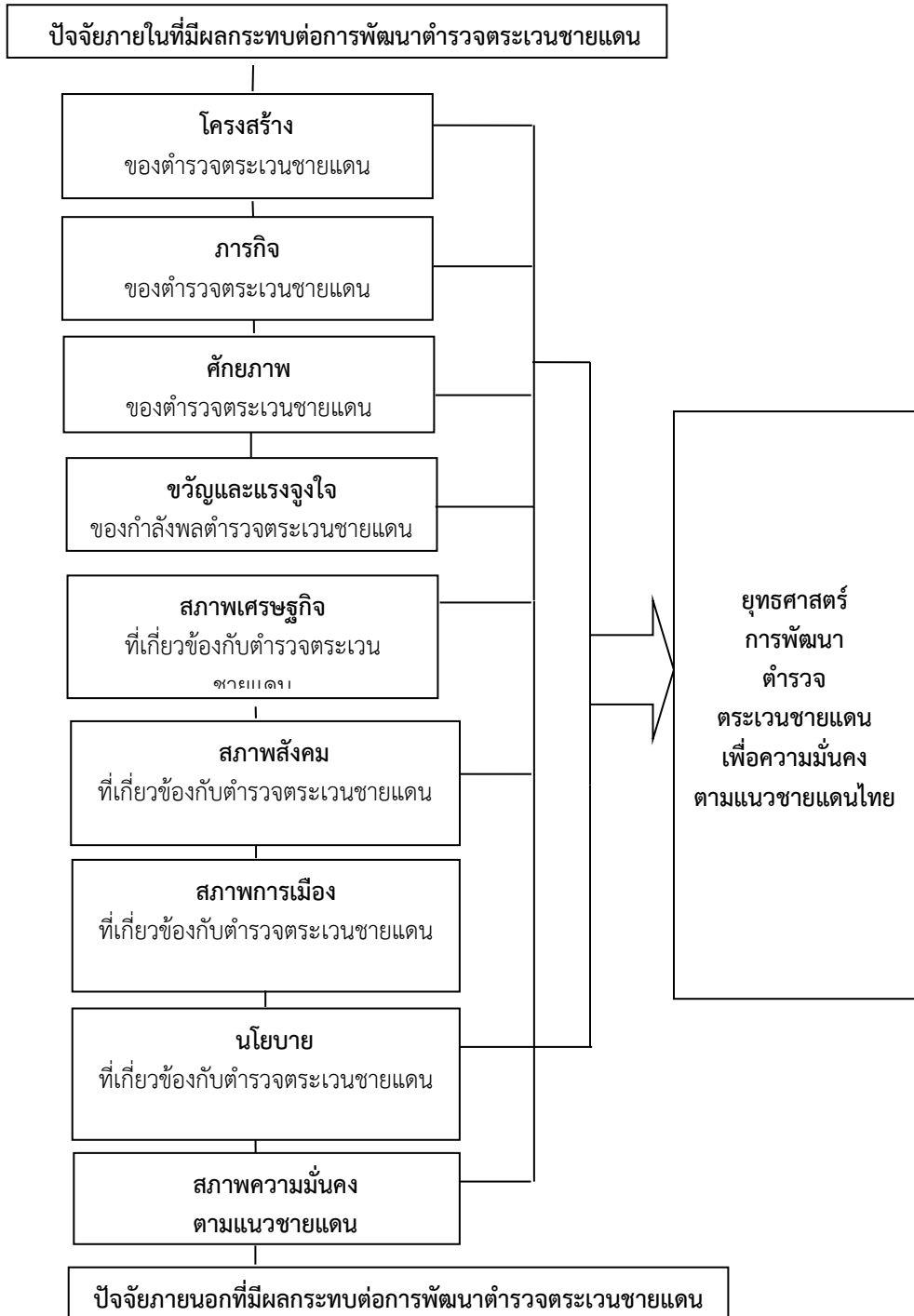
1. ปัจจัยภายในมีผลกระทบต่อการพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทยอย่างไร
2. ปัจจัยภายนอกมีผลกระทบต่อการพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทยอย่างไร

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทยเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยภายในที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย
3. เพื่อนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดนิยามศัพท์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ดังนี้

ความมั่นคงของชาติ หมายถึง ความปลอดภัย การรักษา การป้องกัน และการประกันให้ชาติบ้านเมืองดำรงอยู่ได้ ตลอดจนการทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของชาติ

ตำรวจตระเวนชายแดน หมายถึง ข้าราชการตำรวจผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานในสังกัดกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2 กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดนสังกัดกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2 หมายถึง ข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการที่ 4 กองกำกับการที่เป็นหน่วยขึ้นตรงต่อกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2 คือ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 21 กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 22 กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 และกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

ยุทธศาสตร์การพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย หมายถึง การกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อความมั่นคง ปลอดภัยตามแนวชายแดนไทย อันจะทำให้เกิดการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานนั้น มีปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน 2 ด้าน คือ ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย 1) โครงสร้างของตำรวจตระเวนชายแดน 2) ภารกิจของตำรวจตระเวนชายแดน 3) ศักยภาพของตำรวจตระเวนชายแดน 4) ขวัญและแรงจูงใจของตำรวจตระเวนชายแดน และ ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย 1) สภาพเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับตำรวจตระเวนชายแดน 2) สภาพสังคมที่เกี่ยวข้องกับตำรวจตระเวนชายแดน 3) สภาพการเมืองที่เกี่ยวข้องกับตำรวจตระเวนชายแดน 4) นโยบายที่เกี่ยวข้องกับตำรวจตระเวนชายแดน และ 5) สภาพความมั่นคงตามแนวชายแดน

ปัจจัยภายใน หมายถึง สภาพทั่วไปภายในองค์กรตำรวจตระเวนชายแดนสังกัดกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2 ประกอบไปด้วย 1) โครงสร้างของตำรวจตระเวนชายแดน 2) ภารกิจของตำรวจตระเวนชายแดน 3) ศักยภาพของตำรวจตระเวนชายแดน 4) ขวัญและแรงจูงใจของตำรวจตระเวนชายแดน

โครงสร้างของตำรวจตระเวนชายแดน หมายถึง โครงสร้างกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน กำลังพลตำรวจตระเวนชายแดน รวมทั้งการบริหารภายใน และ

หน่วยงานในสังกัดกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2 อันประกอบไปด้วย กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 21 กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 22 กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 และ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

ภารกิจของตำรวจตระเวนชายแดน หมายถึง สิ่งที่ตำรวจตระเวนชายแดนต้องปฏิบัติในพื้นที่รับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2

ศักยภาพของตำรวจตระเวนชายแดน หมายถึง ความสามารถความพร้อมด้านกำลังพล อาวุธยุทโธปกรณ์ ยานพาหนะ อุปกรณ์ เครื่องมือในหน่วย ตลอดจนขีดความสามารถในการปฏิบัติ งาน ระดับความรู้สามัญ ระดับความสามารถด้านวิชาชีพ รวมถึงศักยภาพด้านการพัฒนาโรงเรียนและชุมชนของตำรวจตระเวนชายแดนสังกัดกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2

ขวัญและแรงจูงใจของตำรวจตระเวนชายแดน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อ งานที่ทำอยู่ โดยรับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมของงาน ซึ่งสะท้อนให้เห็นสภาพของการทำงาน เช่น ความกระตือรือร้น ความคิดสร้างสรรค์ ความหวัง ความตั้งใจ ในการทำงาน และมีผลกระทบต่อองค์กรที่ปฏิบัติอยู่คือกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2

ปัจจัยภายนอก หมายถึง สภาพทั่วไปนอกองค์กรตำรวจตระเวนชายแดน ประกอบไปด้วย 1) สภาพเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับตำรวจตระเวนชายแดน 2) สภาพสังคมที่เกี่ยวข้องกับตำรวจตระเวนชายแดน 3) สภาพการเมืองที่เกี่ยวข้องกับตำรวจตระเวนชายแดน 4) นโยบายที่เกี่ยวข้องกับตำรวจตระเวนชายแดน และ 5) สภาพความมั่นคงตามแนวชายแดน

สภาพเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับตำรวจตระเวนชายแดน หมายถึง สภาพทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2

สภาพสังคมที่เกี่ยวข้องกับตำรวจตระเวนชายแดน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2 เกี่ยวกับปัญหาของสังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

สภาพการเมืองที่เกี่ยวข้องกับตำรวจตระเวนชายแดน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2 ตามที่ได้รับมอบหมายเป็นการเฉพาะ เช่น บทบาทในการควบคุมฝูงชนในกรณีการชุมนุมทางการเมือง

บทบาทในการให้การสนับสนุนกำลังพลในการเลือกตั้งระดับต่างๆ ตามการร้องขอจาก คณะกรรมการการเลือกตั้ง

นโยบายที่เกี่ยวข้องกับตำรวจตระเวนชายแดน หมายถึง แนวทางปฏิบัติหน้าที่ของ ข้าราชการตำรวจ สังกัดกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2 เพื่อให้สอดคล้องกับ นโยบายการปฏิบัติงานของกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

สภาพความมั่นคงตามแนวชายแดน หมายถึง สภาพการณ์ตลอดจนสถานการณ์ ตามแนวชายแดนที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองบังคับการ ตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2

แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตาม แนวชายแดนไทย ได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมี รายละเอียดดังนี้ 1) แนวคิดการวางแผนยุทธศาสตร์ 2) แนวคิดการบริหารการพัฒนา 3) แนวคิดการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ 4) แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล 5) แนวคิดเกี่ยวกับการ บริหารองค์กร 6) แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร งานบุคคล 7) ทฤษฎีองค์การและการจัดการ 8) ทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน 9) ทฤษฎีเกี่ยวกับขวัญและแรงจูงใจใน การปฏิบัติงาน 10) ทฤษฎีระบบราชการ 11) บริบทเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ 12) สถานการณ์ความมั่นคงตามแนวชายแดน 13) บริบทของตำรวจตระเวนชายแดน 14) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยภายในที่มีผลกระทบต่อพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย ประกอบด้วย โครงสร้าง ภารกิจ ศักยภาพ และขวัญ และแรงจูงใจ ของตำรวจตระเวนชายแดน ปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อพัฒนา ตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย ประกอบด้วย สภาพ เศรษฐกิจ การเมือง สังคม นโยบาย ที่เกี่ยวข้องกับตำรวจตระเวนชายแดน และสภาพความ มั่นคงตามแนวชายแดน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคง ตามแนวชายแดนไทย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาระดับสูงในกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน 2 คน ผู้บังคับบัญชาระดับสูงในกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2 จำนวน 2 คน ผู้บังคับบัญชาหน่วยขึ้นตรงกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2 4 กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน ผู้กำกับการกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 21 22 23 24 จำนวน 4 คน ผู้บังคับกองร้อยสนับสุนน กองร้อยปฏิบัติการ จำนวน 12 คน ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน รวมทั้งตอนล่าง และนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 8 คน รวมจำนวนทั้งหมด 28 คน เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และการสนทนากลุ่ม (Focus Groups) ใช้ประชากรจำนวน 12 คน จากผู้บังคับบัญชาระดับนโยบาย และผู้ปฏิบัติการในพื้นที่ในสังกัดกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย ดังนี้ 1) ตัวผู้วิจัย เนื่องจากในการวิจัยเชิงคุณภาพเครื่องมือที่สำคัญที่สุดคือ ตัวผู้วิจัย 2) แบบสัมภาษณ์เชิงลึกกึ่งโครงสร้าง เรื่องปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน และ 3) อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสัมภาษณ์ ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายภาพ สมุดจดบันทึกและปากกา

4. วิธีการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ การเก็บข้อมูลภาคสนาม หรือจากพื้นที่ที่ทำการวิจัยซึ่งเป็นข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี เพื่อขอสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง เมื่อทำการสัมภาษณ์แล้วเสร็จในแต่ละครั้งผู้วิจัยจะกลับมาบันทึกข้อมูลและถอดเทป การสนทนาในครั้งนั้นๆ ทันที 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ การเก็บข้อมูลจากเอกสาร โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพตามองค์ประกอบหลัก 3 ประการ คือ 1) การจัดระเบียบข้อมูล (Data Organizing) 2) การแสดงข้อมูล

(Data Display) เป็นกระบวนการนำเสนอข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในรูปของการพรรณนา และ 3) การหาข้อสรุป การตีความ และการตรวจสอบความถูกต้องตรงประเด็นของการวิจัย (Conclusion Interpretation and Verification) เป็นกระบวนการหาข้อสรุปและตีความหมายของผล หรือข้อค้นพบที่ได้จากการแสดงข้อมูล รวมถึงการตรวจสอบว่าข้อสรุป/ความหมายที่ใช้ใช้นั้นอาจจะอยู่ในรูปของคำอธิบาย กรอบแนวคิด หรือทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องที่ทำกรวิเคราะห์ (ชาย โพธิสิตา, 2549)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย สรุปผลได้ ดังนี้

1. ปัจจัยภายในที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1.1 โครงสร้างของตำรวจตระเวนชายแดน โครงสร้างของตำรวจตระเวนชายแดนไม่สอดคล้องกับบริบทใหม่ของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ในปัจจุบันไม่มีความเป็นเอกภาพในการปฏิบัติงาน การบริหารล่าช้าไม่คล่องตัว สายการบังคับบัญชายาวเกินความจำเป็น ชั้นยศของหัวหน้าหน่วย ตชด.ในพื้นที่ไม่เอื้อต่ออำนาจการตัดสินใจในการบริหารงานเมื่อเทียบกับหน่วยราชการอื่นในพื้นที่

1.2 ภารกิจของตำรวจตระเวนชายแดน ความซ้ำซ้อนของภารกิจของตำรวจตระเวนชายแดนกับหน่วยราชการอื่นในภาครัฐในพื้นที่ ทำให้ความสำคัญของตำรวจตระเวนชายแดนน้อยลง การไม่ได้เป็นเจ้าของหลักในภารกิจต่างๆ ทำให้ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณ เป็นผลถึงผลงาน ทำให้สังคมมองว่าไม่มีงาน การมีภารกิจที่หลากหลายเกินไปทำให้ไม่มีภารกิจที่เด่นชัด

1.3 ศักยภาพของตำรวจตระเวนชายแดน ขาดแคลนกำลังพล กำลังพลส่วนใหญ่อยู่ในสภาพสูงวัย ขาดแคลนอาวุธยุทโธปกรณ์ อุปกรณ์ ยานพาหนะ ในการปฏิบัติหน้าที่ ส่วนใหญ่เสื่อมสภาพ ฐานปฏิบัติการอยู่ในสภาพเก่าทรุดโทรม ขาดความน่าเชื่อถือต่อประชาชน

1.4 ขวัญและแรงจูงใจของตำรวจตระเวนชายแดน ตำรวจตระเวนชายแดนขาดขวัญและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ เช่น สภาพการปฏิบัติงาน ความเพียงพอของรายได้ ความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน โอกาสในความก้าวหน้าในงานสวัสดิการที่ได้รับจากหน่วย เป็นผลให้กำลังพลย้ายออกนอกหน่วยเพื่อความก้าวหน้าของ

ตนเองเป็นจำนวนมาก ทำให้หน่วยงานขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นจำนวนมาก ค่านิยมและความเป็นตำรวจตระเวนชายแดนเสื่อมถอย

2. ปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

2.1 สภาพเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับตำรวจตระเวนชายแดน ความซับซ้อนทางด้านเศรษฐกิจ ตำรวจตระเวนชายแดนขาดความรู้ในด้านนี้ ทำให้การปฏิบัติงานไม่เท่าทันกับอาชญากรรมที่มากับเศรษฐกิจในปัจจุบัน

2.2 สภาพสังคมที่เกี่ยวข้องกับตำรวจตระเวนชายแดน สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้เกิดปัญหาสังคมขึ้นหลากหลาย ตำรวจตระเวนชายแดน ขาดการสนับสนุนจากหน่วยเหนือหรือจากภาครัฐ เนื่องจากมองไม่เห็นความสำคัญของหน่วยงาน

2.3 สภาพการเมืองที่เกี่ยวข้องกับตำรวจตระเวนชายแดน ขาดความต่อเนื่องในการบริหารงานเนื่องจากเปลี่ยนผู้บังคับบัญชาบ่อยตามอำนาจการเมืองที่เข้ามาแต่ละรัฐบาล การเมืองเข้ามาแทรกแซงการดำเนินการแต่งตั้งโยกย้าย อำนาจ งบประมาณ อาวุธ และเครื่องมือต่างๆ สร้างความปั่นป่วน ลดขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานดี

2.4 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับตำรวจตระเวนชายแดน ความไม่ชัดเจนในนโยบายของหน่วยเหนือ ที่ให้ตำรวจตระเวนชายแดนปฏิบัติ ไม่มีการกำหนดให้ ตชด. ปฏิบัติภารกิจด้านการปราบปรามอาชญากรรมโดยตรง ทั้งที่ภารกิจดังกล่าวควรเป็นภารกิจหนึ่งของ ตชด. หรือให้ ตชด. มีส่วนร่วมทำให้ไม่ได้รับการสนับสนุนทั้งกำลังพลและงบประมาณตามความเหมาะสม ขาดทรัพยากรการบริหารที่จะสนองตอบนโยบายจากหน่วยเหนือ ขาดความต่อเนื่องในนโยบายบ่อยครั้งตามการเปลี่ยนแปลงของผู้บังคับบัญชารวมทั้งอาจมีการปรับเปลี่ยนแผน และแนวทางในการพัฒนาเสริมสร้างตามกำหนดไว้เดิม

2.5 สภาพความมั่นคงตามแนวชายแดน แนวชายแดนมีปัญหาด้านความมั่นคง ทั้งปัญหาเขตแดน ปัญหาแรงงานต่างด้าว ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ

3. นำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย ทั้ง 4 ยุทธศาสตร์

3.1 ยุทธศาสตร์ด้านการปรับโครงสร้างองค์กร โดยการปรับเพิ่มกองบังคับการปฏิบัติการ ให้ปฏิบัติงานได้ครอบคลุมพื้นที่ชายแดนทั้งหมด จากเดิมมี 4 กองบังคับการภาค เป็น 6 กองบังคับการ ปรับเพิ่มกองบังคับการอำนวยการจากเดิม 4 กองบังคับการ เป็น 8 กองบังคับการปฏิบัติการเฉพาะคือ กองบังคับการความมั่นคง

ชายแดน กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมชายแดน 2 กองบังคับการ กองบังคับการ ตำรวจทางน้ำ กองบังคับการกิจการพลเรือน กองบังคับการกิจการอาเซียน กองบังคับการฝึกพิเศษ และกองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จัดตั้งหน่วยตำรวจตระเวนชายแดน ทั้งชายแดนทางบกและชายแดนทางทะเล จากเดิมมี 16 กองกำกับการ 64 กองร้อย ปฏิบัติการ เป็นหน่วยตำรวจตระเวนชายแดนทางบก 31 หน่วย หน่วยตำรวจตระเวนชายแดนทางน้ำ 23 หน่วย เสริมสร้างศักยภาพกำลังพล โดยการปรับการฝึกศึกษาเน้นการปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่ชายแดน และแก้ปัญหาการขาดแคลนกำลังพล โดยการจัดตั้งอาสาสมัครตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อเสริมกำลังตามแนวชายแดน สร้างเสริมขวัญ กำลังใจกำลังพลด้วยการปรับเพิ่มยศหัวหน้าหน่วยตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่ให้ทัดเทียมกับหัวหน้าส่วนราชการในพื้นที่

3.2 ยุทธศาสตร์ด้านการปรับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยการปกป้อง เติบโต พิชัย รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ ป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ชายแดนสืบสวนปราบปรามยาเสพติด สนับสนุนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด รักษาความสงบเรียบร้อยตามแนวชายแดน สนับสนุนการปฏิบัติงานหลักให้กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มประสิทธิภาพด้านการข่าว พัฒนาช่วยเหลือประชาชน

3.3 ยุทธศาสตร์ด้านการจัดการศึกษา โดยการจัดและส่งเสริมการศึกษา หลากหลายรูปแบบ จัดและส่งเสริมการศึกษาเพื่อสร้างทักษะอาชีพ พัฒนาศักยภาพ การบริหารจัดการของ ร.ร.ตชด. ให้มีประสิทธิภาพ สร้างความร่วมมือการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน

3.4 ยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน โดยการพัฒนาาระบบเฝ้าตรวจชายแดนให้มีประสิทธิภาพ ปรับระบบการปฏิบัติงาน เพิ่มและพัฒนา อุปกรณ์-เครื่องมือในหน่วย ปรับรูปแบบการลาดตระเวน จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการ และพัฒนา ศูนย์ปฏิบัติการทุกระดับให้มีความพร้อมและเป็นเครื่องมือการบริหารที่มีประสิทธิภาพ การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงในอาณาบริเวณชายแดน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทยมี 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับโครงสร้างองค์กร

2) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ 3) ยุทธศาสตร์ด้านการจัดการศึกษา และ 4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการปรับโครงสร้างองค์กร

โดยภาพรวมแล้วยุทธศาสตร์ด้านการปรับองค์กรนั้นเป็นการมุ่งเน้นในเรื่องการปรับโครงสร้างตำรวจตระเวนชายแดนให้ทันต่อสภาพการณ์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในปัจจุบัน โดยการทบทวนบทบาทตำรวจตระเวนชายแดน รวมทั้งหาความชัดเจนในเรื่องของการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งมองไปที่โครงสร้างการบริหารองค์กร ในสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป หากตำรวจตระเวนชายแดนยังไม่มีการพัฒนา ยังปฏิบัติงานแบบเดิมๆ ความสำคัญในสายตาของประชาชน ในสายตาของสังคมก็จะน้อยลง เป็นผลให้ความร่วมมือต่างๆ ทั้งจากภาครัฐและประชาชนก็จะน้อยลงและหมดไปในที่สุด จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ตำรวจตระเวนชายแดนจะต้องมีการพัฒนาองค์กร ต้องมีการปรับองค์กรให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและสอดคล้องกับบริบทสภาพการณ์ในปัจจุบัน การปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กรใหม่เพื่อให้ทันต่อสภาพการณ์ดังกล่าว โดยการปรับเพิ่มกองบังคับการปฏิบัติการ ให้ปฏิบัติงานได้ครอบคลุมพื้นที่ชายแดนทั้งหมด จากเดิมมี 4 กองบังคับการภาค เป็น 6 กองบังคับการ ปรับเพิ่มกองบังคับการอำนวยการจากเดิม 4 กองบังคับการ เป็น 8 กองบังคับการปฏิบัติการกิจเฉพาะ ประกอบด้วย กองบังคับการความมั่นคงชายแดน 2 กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมชายแดน กองบังคับการตำรวจทางน้ำ กองบังคับการกิจการพลเรือน กองบังคับการกิจการอาเซียน กองบังคับการฝึกพิเศษ และกองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จัดตั้งหน่วยตำรวจตระเวนชายแดนทั้งชายแดนทางบกและชายแดนทางทะเล จากเดิม มี 16 กองกำกับการ 64 กองร้อยปฏิบัติการ เป็นหน่วยตำรวจตระเวนชายแดนทางบก 31 หน่วย หน่วยตำรวจตระเวนชายแดนทางน้ำ 23 หน่วย เสริมสร้างศักยภาพกำลังพล โดยการปรับการฝึกศึกษาเน้นการปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่ชายแดน และแก้ปัญหาคาราคาซังกำลังพล โดยการจัดตั้งอาสาสมัครตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อเสริมกำลังตามแนวชายแดน สร้างเสริมขวัญกำลังใจกำลังพลด้วยการปรับเพิ่มยศหัวหน้าหน่วยตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่ให้ทัดเทียมกับหัวหน้าส่วนราชการในพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

การที่ตำรวจตระเวนชายแดนจะปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วย จำเป็นต้องเชื่อมโยงกับประชาชน จะต้องมีความสัมพันธ์อันดีต่อประชาชน ต้องให้

ประชาชนรู้จักบทบาทของตำรวจตระเวนชายแดนจึงจะได้รับความร่วมมือจากประชาชน นำมาซึ่งความสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดนกับประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประไพ สิงห์สมบัติ (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การให้ความรู้กับ ประชาชนเกี่ยวกับหน้าที่และภารกิจของตำรวจตระเวนชายแดน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบัน ประชาชนยังไม่รู้หรือเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตำรวจตระเวนชายแดนเท่าที่ควร ซึ่งภารกิจ ของตำรวจตระเวนชายแดนนั้นจะคงภารกิจในคุณลักษณะ 3 ประการคือ สามารถทำการ รบได้เหมือนทหาร จับกุมผู้กระทำความผิดได้เหมือนตำรวจ และทำการพัฒนาช่วยเหลือ ประชาชนได้เหมือนกับข้าราชการพลเรือน ผลการให้ความรู้ทำให้ทราบว่าก่อนการให้ ความรู้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เกี่ยวกับตำรวจตระเวนชายแดนน้อยมากคือไม่ถึงร้อยละ 50 แต่เมื่อผ่านการฝึกอบรมให้ความรู้แล้วสามารถที่จะตอบปัญหาข้อสอบได้ถึงร้อยละ 95 แสดงว่าการให้ความรู้นั้นทำให้ประชาชนได้รู้จักบทบาทหน้าที่ของตำรวจตระเวนชายแดน และเมื่อทำการให้ความรู้แล้วสามารถรู้ช่องทางการให้ความรู้โดยผ่านสื่อต่างๆ คือ สื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน และสื่อกิจกรรม ถึงอย่างไรก็ตามก็ยังมีสิ่ง หนึ่งที่ทำให้ประชาชนเข้าใจผิดเกี่ยวกับตำรวจตระเวนชายแดนอยู่คือ เครื่องแบบของ ตำรวจตระเวนชายแดนเนื่องจากเครื่องแบบมีทั้งสีเขียวและสี kaki จึงเป็นสิ่งที่ทำให้ ประชาชนเข้าใจผิด ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความรู้ให้ประชาชนรู้จัก ตำรวจตระเวนชายแดน และที่สำคัญในอนาคตที่ประเทศไทยจะต้องเปิดเสรีกับกลุ่ม อาเซียนซึ่งตำรวจตระเวนชายแดนก็จะต้องมีบทบาทมากยิ่งขึ้นจึงต้องเร่งให้ประชาชนได้ รู้จักตำรวจตระเวนชายแดนให้มากขึ้น ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่นั้นผู้บังคับบัญชาจะต้องมี บทบาทให้ความสำคัญในการแก้ปัญหา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในยุคโลกไร้พรมแดนนับได้ว่า มีความสำคัญมาก หน่วยงานต้องปรับเปลี่ยนตั้งแต่เนื้อหาของหลักสูตร รวมทั้งบุคลากร ทางการศึกษาทั้งหมด เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมทั้งระดับชาติ และระดับ นานาชาติ โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็นประเทศสมาชิกของประชาคม อาเซียนในปี 2558 ในส่วนที่เกี่ยวกับเสาหลักประชาสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio-Cultural Community-ASCC) ซึ่งต้องมุ่งเน้นไปที่การจัดหลักสูตรที่ทันสมัย เน้นให้ผู้เรียน ปรับตัวในด้านการอ่านออกเขียนได้ การรักษาสุขภาพอนามัย การปรับตัวให้เข้ากับ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และรู้เท่าทันสังคมที่ เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเน้นไปที่กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันของ

สังคมระหว่างพรมแดน และสร้างความตระหนักรู้แก่ผู้สอนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก สอดคล้องกับ ฐานิกา รวดเร็ว (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่อง โครงการพัฒนาเยาวชนศูนย์ฝึกออาซิฟ นักเรียนเก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนกับการแก้ไขปัญหาความมั่นคงตามแนวชายแดน เพื่อต้องการทราบความเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตของเยาวชน ที่สำเร็จฝึกอบรมตามโครงการฯ ว่ามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหรือไม่โดยมีบทบาทหน้าที่ และการประกอบที่สามารถเกื้อกูลต่อการปฏิบัติงานของตำรวจตระเวนชายแดน และการแก้ไขปัญหาความมั่นคงตามแนวชายแดนได้ และงานวิจัยของ ชม ทาศรีสุข (2551) เรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 ที่การศึกษาพบว่า คุณภาพของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนั้น ส่วนสำคัญ ขึ้นอยู่กับนโยบายในด้านการส่งเสริมและตัวบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าไปดำเนินการอย่างจริงจัง มากกว่าการทำเพราะเป็นแค่ส่วนหนึ่งขององค์การแทนที่จะมีมุมมอง ฐานคิดที่ว่าเป็นสถานศึกษาที่จะต้องเป็นแหล่งในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของชาติอย่างจริงจัง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน

ภาครัฐจะต้องให้ความสำคัญกับการแก้ไขโครงสร้างการบริหารงานของตำรวจตระเวนชายแดนในภาพรวมระดับประเทศ เนื่องจากปัจจุบันงานด้านความมั่นคงตามแนวชายแดนได้เปลี่ยนแปลงไปมาก ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติงานของตำรวจตระเวนชายแดนบริเวณพรมแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน อาจเกิดปัญหาชายแดนขึ้น สอดคล้องกับ งานวิจัยของ สุดใจ สะอาดยิ่ง (2553) ที่ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืนของหมู่บ้านตามแนวชายแดน-ไทยกัมพูชา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เพื่อรองรับนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ในการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด ผลการวิจัยพบว่า ต้องมีกระบวนการอันประกอบด้วยการสร้างเครือข่าย คณะกรรมการประสานงานหมู่บ้านตามแนวชายแดน จัดทำแผนพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดนที่จะกำหนดปัญหาพร้อมกัน ค้นหาสาเหตุและแนวทางแก้ไข ทั้งนี้ทั้งนั้นก็เพื่อสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน เมื่อแนวชายแดนมีความมั่นคง ประเทศชาติก็จะมี ความมั่นคงตามมาด้วย ประชาชนก็จะอยู่อย่างสันติสุข นำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรืองของ ประเทศชาติสืบไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยแบ่งเป็น

ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

ผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ นับว่าเป็นประโยชน์ต่อองค์กรตำรวจตระเวนชายแดนในภาพรวม ควรนำผลการวิจัยนี้ไปปรับใช้พัฒนาหน่วย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อความผาสุกของประชาชน การดำเนินการตามกลยุทธ์ในการพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดนเพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทยไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมนั้น ผู้บังคับบัญชาและกำลังพลทุกระดับชั้นควรร่วมกันเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ

ควรแต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อแบ่งมอบความรับผิดชอบให้ชัดเจน และให้คณะทำงานได้มีส่วนร่วมในการวางแผนอำนวยการประสานงานกำกับดูแลและประเมินผลทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบ และควรแต่งตั้งคณะทำงานที่มีความเชี่ยวชาญในด้านวิชาการได้ประเมินรวมทั้งติดตามผลการนำยุทธศาสตร์ไปใช้ทุกขั้นตอนการปฏิบัติ แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อปรับแก้กลยุทธ์ให้เหมาะสมตามเวลาและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดนเพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทยให้กับตำรวจตระเวนชายแดนในครั้งนี้เป็นการวิจัยในพื้นที่กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2 ควรมีการวิจัยในพื้นที่ภาคอื่นๆ เพื่อจะได้ทราบสภาพปัญหาในสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน อันจะนำประโยชน์มาพัฒนาหน่วย เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และการวิจัยครั้งต่อไปควรกำหนดกลุ่มประชากรที่เป็นผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารในหน่วยงานของรัฐบาลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายในการปฏิบัติงานของตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อให้ทราบว่ามีความคลุกคลีใดที่จะพัฒนาหน่วยงานให้มีความเจริญก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต่อไป

บรรณานุกรม

ชม ทาศรีสุข. (2551). การประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24.

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประเมินการศึกษา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ชาย โพธิ์สิตา. (2549). **ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ฐานิกา รวดเร็ว. (2545). **โครงการพัฒนาเยาวชนศูนย์ฝึกอาชีพ นักเรียนเก่าโรงเรียน
ตำรวจตระเวนชายแดนกับการแก้ไขปัญหาความมั่นคงตามแนวชายแดน**.
วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญทัน ดอกไธสง. (2553). **ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูง**. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- ประไพโร สิมสมบัติ. (2554). **การให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับหน้าที่และภารกิจของ
ตำรวจตระเวนชายแดน**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุดใจ สะอาดยิ่ง. (2553). **รูปแบบการมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์ เศรษฐกิจ
สังคมและความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืนของหมู่บ้านตามแนวชายแดน-
ไทยกัมพูชา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เพื่อรองรับนโยบายด้านการ
บริหารราชการแผ่นดิน ในการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อ
พัฒนาจังหวัดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550**.
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- สุรชาติ บำรุงสุข. (2552). **การบริหารจัดการชายแดน**. **วารสารความมั่นคงศึกษา**.
52(53), 22.